

Inhoudsopgave

Inhoud.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
1 Inleiding.....	2
1.1 Algemeen	2
1.2 Doelstelling van het toepassen van Social Return bij Groningen Seaports	2
2 Procedure.....	3
2.1 Toepassing van Social Return on Investment binnen Groningen Seaports	3
2.2 Algemene uitgangspunten	3
2.3 Ambitie.....	3
2.4 Projecten waarvoor SROI verplicht is	4
2.5 Contractopties voor Social Return	4
2.6 Invulling en maatwerk	4
3 Beslisboom toepassing Social Return	5
4 Werkproces Social Return bij Groningen Seaports	6
4.1 Inkoopvoorbereiding	6
4.2 Specificeren	6
4.3 Selecteren	6
4.4 Contracteren	6
4.5 Uitvoeren.....	6
4.6 Contractmanagement.....	6
4.7 Nazorg.....	6
5 Voorbeeld teksten toepassing Social Return binnen opdrachten	7
6 Contactpersonen Social Return.....	11

1 Inleiding

1.1 Algemeen

De arbeidsmarkt in Noord-Nederland, en specifiek in het werkgebied van Groningen Seaports, is voortdurend in beweging. Groningen Seaports neemt haar maatschappelijke verantwoordelijkheid serieus en hanteert daarom een sociaal inkoopbeleid waarin duurzaamheid en sociale inclusie centraal staan. Dit beleid sluit aan bij de aanbestedingswet, die in artikel 1.4 lid 2 stelt dat aanbestedende diensten zoveel mogelijk maatschappelijke waarde moeten creëren met publieke middelen.

Voor Groningen Seaports betekent dit dat bij aanbestedingen nadrukkelijk wordt ingezet op het bieden van kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Door social return als voorwaarde op te nemen in projecten, stimuleert Groningen Seaports de inzet van werkzoekenden uit de regio, bijvoorbeeld via leerwerktrajecten of stages. Dit draagt bij aan werkervaring, ontwikkeling en duurzame werkgelegenheid voor deze doelgroep.

De praktijkervaringen binnen Groningen Seaports laten zien dat social return niet alleen bijdraagt aan maatschappelijke meerwaarde, maar ook aan de kwaliteit en continuïteit van projecten. Door samen te werken met partijen als het Werkplein UWV en lokale opleidingsinstituten, wordt invulling gegeven aan de wettelijke en sociale doelstellingen van de organisatie. Zo wordt met iedere aanbesteding daadwerkelijk meerwaarde gecreëerd voor de regio en haar inwoners.

1.2 Doelstelling van het toepassen van Social Return bij Groningen Seaports

Groningen Seaports hanteert een sociaal inkoopbeleid waarbij maatschappelijke waarde en regionale impact centraal staan. Het doel is om bij alle inkopen en aanbestedingen op een maatschappelijk verantwoorde wijze te handelen, met een evenwichtige balans tussen mens, milieu en economie (people, planet, profit). Dit beleid is gericht op het structureel integreren van milieu- en sociale aspecten in het inkoopproces, met inachtneming van het proportionaliteitsbeginsel.

In de voorbereidende fase van een inkoopprocedure wordt altijd overwogen of (een deel van) de opdracht kan worden voorbehouden aan een Sociale Werkvoorziening (SW-bedrijf) of sociale onderneming, conform artikel 2.82 van de Aanbestedingswet. Door gedegen marktonderzoek worden kansen voor samenwerking met regionale partners optimaal benut. Op deze manier biedt Groningen Seaports structureel werk aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, waarbij minimaal 30% van het personeelsbestand van deze organisaties uit deze doelgroep bestaat. Een voorbehouden opdracht creëert zo direct werkgelegenheid voor mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt in Noord-Nederland.

Indien een voorbehouden opdracht niet passend is, wordt gekeken naar andere vormen van social return, bijvoorbeeld via de percelenregeling. Ook dan blijft samenwerking met SW-bedrijven en sociale ondernemingen mogelijk, zodat Groningen Seaports haar maatschappelijke verantwoordelijkheid blijft nemen.

Met opmerkingen [JW1]: Als ik kijk naar de projecten die wij uitvoeren, hoe kunnen we die (deels) laten uitvoeren door sociale werkvoorziening? Vanuit bijv. groenbestek snap ik nog dat hier wel iets voor valt te verzinnen maar een groot deel van de projecten wordt lastig of niet?

Met opmerkingen [JW2]: Haalbaar doel?

Social Return on Investment (SROI) vormt een belangrijk onderdeel van deze ambitie. Groningen Seaports past SROI eenduidig en transparant toe, conform de procedures van Arbeidsregio Groningen. Dit betekent dat bij aanbestedingen voorwaarden, eisen of wensen worden opgenomen die ondernemers stimuleren om:

- Leerwerkplekken, stages of werkervaringsplaatsen aan te bieden;
- Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen;
- Opleidings- en begeleidingskosten te vergoeden om de kansen op duurzame arbeidsparticipatie te vergroten.

Door deze aanpak draagt Groningen Seaports bij aan een inclusieve arbeidsmarkt, een duurzame economie en een leefbare omgeving, en maakt zij maatschappelijke verantwoordelijkheid tot een integraal onderdeel van haar inkoopstrategie.

2 Procedure

2.1 Toepassing van Social Return on Investment binnen Groningen Seaports

Groningen Seaports wil bij **alle** inkoop en aanbestedingen maatschappelijke waarde creëren door het toepassen van Social Return on Investment (SROI). Social Return is een aanpak om sociale impact te genereren, meer werkgelegenheid te creëren en daarmee de kans op een uitdagende baan te vergroten voor mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. De toepassing van Social Return kan breed worden ingevuld: van het bieden van werkgelegenheid tot maatwerkactiviteiten die bijdragen aan maatschappelijke waarde.

Met opmerkingen [JW3]: Bij allemaal? Haalbaar? In 2.3 schrijven we vanaf 200K

2.2 Algemene uitgangspunten

Social Return kan in principe bij alle inkoopprocedures worden toegepast, tenzij de inzet hiervan niet proportioneel is. Het opnemen van een sociale paragraaf moet altijd een direct verband hebben met de betreffende inkoop en mag er niet toe leiden dat inschrijvers uit andere lidstaten worden benadeeld of gediscrimineerd. Daarbij blijven de uitgangspunten en beginselen van het aanbestedingsbeleid onverminderd van kracht.

2.3 Ambitie

Groningen Seaports streeft ernaar om bij alle inkoop met een geschatte opdrachtwaarde vanaf € 200.000 Social Return-afspraken op te nemen, en bij lagere opdrachtwaarden waar mogelijk. Dit beleid geldt voor diensten, werken, leveringen en concessieovereenkomsten. Bij voorkeur wordt in de voorbereidingsfase contact opgenomen met het Coördinatiepunt Social Return voor advies op maat. Bij twijfel over de toepassing van Social Return kan altijd contact worden opgenomen met de **coördinator social return** van Groningen Seaports of socialreturn@groningen.nl.

Met opmerkingen [JW4]: Wie is dit binnen GSP?

2.4 Projecten waarvoor SROI verplicht is

- Zware en lichte projecten (> € 200.000), mits:
 - Doorlooptijd > 4 maanden.
- Minimum en middelgrote projecten:
 - Indien het werk geschikt is voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, kan aanbesteding worden weggezet bij sociale werkbedrijven.
- Grote dienstenopdrachten (> € 300.000):
 - Afweging per opdracht, afhankelijk van de aard van de werkzaamheden.

Met opmerkingen [JW5]: 2.3 staat 200K hier 300K

Met opmerkingen [LG6R5]: aangepast

2.5 Contractopties voor Social Return

Social Return kan op verschillende manieren worden toegepast:

- Contractvoorwaarde (eis): harde verplichting om een bepaald percentage SROI te realiseren.
- Gunningscriterium: inschrijvers kunnen zich onderscheiden door een hoger percentage Social Return aan te bieden.
- Inspanningsverplichting: geschikt voor opdrachten waarbij een harde eis niet passend is, maar sociale inspanning wel gewenst is.

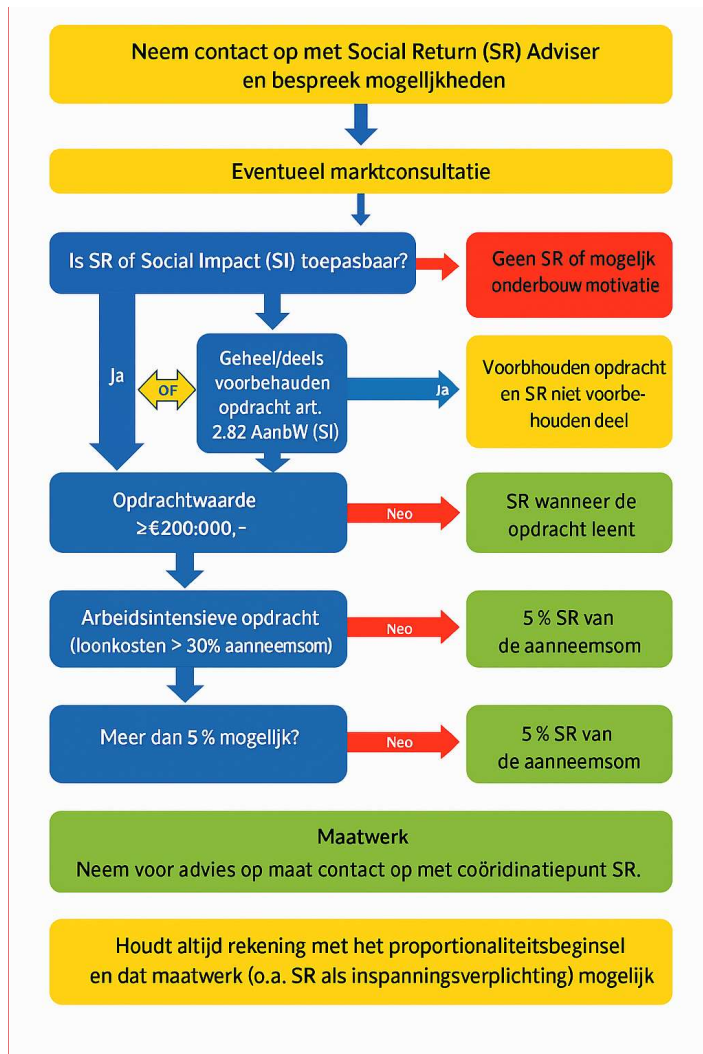
De keuze voor de hoogte van de contracteis wordt mede bepaald door de vraag of een opdracht arbeidsextensief of -intensief is.

2.6 Invulling en maatwerk

- Het bedrag en de invulling van de sociale paragraaf worden bepaald op basis van:
 - Geraamde inzet van personeel.
 - Type werkzaamheden.

Hiervoor kan je de beslisboom volgen.

3 Beslisboom toepassing Social Return

Met opmerkingen [JW7]: Goede flowchart echter staat niet bij alle pijlen de keuze, wordt hier ja of nee bedoeld? Staat ook NEO, is dit nee?

4 Werkproces Social Return bij Groningen Seaports

4.1 Inkoopvoorbereiding

De opdrachtgever beoordeelt samen met de Social Return-coördinator of en op welke wijze Social Return wordt toegepast. Daarbij wordt afgewogen of Social Return in de aanbesteding wordt opgenomen, of dat (een deel van) de opdracht wordt voorbehouden aan een sociaal werkbedrijf of sociale onderneming. Voor deze afweging wordt gebruikgemaakt van de interne beslisboom Social Return, zoals beschreven in hoofdstuk 3.

4.2 Specificeren

De meest recente versie van de richtlijn 'Uitvoering Social Return' dient te worden toegevoegd aan de aanbestedingsdocumenten. Deze richtlijn is te vinden op www.werkinzicht.nl. Daarnaast wordt geadviseerd om gebruik te maken van interne voorbeeldteksten voor bestek en contractvoorwaarden, die beschikbaar zijn via SharePoint en het moederbestek van Groningen Seaports.

4.3 Selecteren

Wanneer Social Return als gunningscriterium wordt toegepast, levert de inschrijver bij inschrijving een plan van aanpak Social Return aan. Indien Social Return als contractvoorwaarde wordt opgenomen, wordt het plan van aanpak opgesteld na gunning van de opdracht.

4.4 Contracteren

Neem de Social Return-verplichting expliciet op in het bestek of contract. Registreer de opdracht direct na definitieve gunning in de [Social Return Monitor](#). Bij raamovereenkomsten wordt een inschatting gemaakt van de Social Return-verplichting op basis van de omzetprognose, en deze wordt jaarlijks geactualiseerd.

Met opmerkingen [JW8]: Dit is een site?

4.5 Uitvoeren

De opdrachtnemer bespreekt het plan van aanpak met de gekoppelde [accountmanager Social Return](#). De realisatie van Social Return vindt plaats conform de uitvoeringsvoorwaarden, waarbij de accountmanager ondersteuning biedt waar nodig. De voortgang en resultaten worden door de opdrachtnemer gerapporteerd in de Social Return Monitor.

Met opmerkingen [JW9]: Dit is iemand intern GSP of een externe?

4.6 Contractmanagement

De opdrachtgever monitort de voortgang via de Social Return Monitor. Indien de opdrachtnemer niet aan de verplichtingen voldoet, bepaalt de opdrachtgever passende sancties conform de contractvoorwaarden.

4.7 Nazorg

De resultaten zijn inzichtelijk in de Social Return Monitor. Het Coördinatiepunt Social Return rapporteert hierover op verzoek. Bij een bijzondere of innovatieve invulling kan Groningen Seaports erkenning of waardering geven aan de opdrachtnemer.

5 Voorbeeld teksten toepassing Social Return binnen opdrachten

Algemeen

De Opdrachtgever hecht waarde aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. In dat kader is Social Return onderdeel van het duurzame inkoopbeleid. De ambitie is om bij alle inkopen met een opdrachtwaarde boven de €200.000,- Social Return toe te passen, bij een lagere opdrachtwaarde waar mogelijk. Het doel van Social Return is het bevorderen van arbeidsparticipatie. Social Return kan worden ingevuld met arbeidsplaatsen, leer-werkplekken en/of stageplekken voor aangewezen doelgroepen. Ook kan op andere wijze (aanvullende) maatschappelijke bijdrage geleverd worden. Deze wijze van invulling noemen wij ook wel Social Impact, wat een afgeleide is van Social Return.

Social-Returnverplichting

1. De verplichting vloeit voort uit een gegunde opdracht door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer.
2. Opdrachtnemer moet bij de uitvoering van de opdracht **1..%** of anders van de aanneemsom exclusief BTW inzetten voor Social Return.
3. Opdrachtnemer is zelf verantwoordelijk voor het nakomen van zijn Social Returnverplichtingen.
4. Opdrachtnemer ontvangt na de gunning per e-mail de inloggegevens voor de monitoringsapplicatie www.socialreturnmonitor.nl. Mocht opdrachtnemer geen inloggegevens hebben ontvangen, dan kan contact opgenomen worden met het Coördinatiepunt Social Return Groningen via socialreturn@groningen.nl.
5. Zo spoedig mogelijk na gunning bespreekt Opdrachtnemer het Plan van Aanpak Social Return met de gekoppelde accountmanager of stelt in overleg met de accountmanager een Plan van Aanpak op.
6. Bij het niet voldoen aan de Social Return verplichting kan een sanctie worden opgelegd.
7. In de bijlage Uitvoering Social Return 3.0 - 2025 (AMRG) worden de uitvoeringsvoorwaarden en de mogelijkheden nader toegelicht.
8. Meer informatie is te vinden op www.werkinzicht.nl/socialreturn/

Met opmerkingen [JW10]: Dit percentage wordt dus bepaald a.h.v. de flowchart, correct?

De uitvoering

Het Coördinatiepunt Social Return draagt binnen de Arbeidsmarktregio Groningen zorg voor de coördinatie van de uitvoering van Social Return verplichtingen. Voor advies en ondersteuning met betrekking tot de Social Return afspraken kunt u contact opnemen met Coördinatiepunt Social Return, per email: socialreturn@groningen.nl. Social Return maakt integraal onderdeel

uit van de overeenkomst. Houd hier rekening mee bij uw inschrijving en tijdens de eventuele uitvoering van de opdracht.

Specifiek

Wanneer Social Return in welke vorm dan ook wordt meegenomen in de aanbesteding kan onderstaand schema met voorbeelden helpen bij het maken van een passende Social Return bestektekst.

EO – Eisen Opdrachtgever

EA – Eisen aanbesteding

Type	Domein	Bestekstekst
EO	Alle	In afwijking van het Inkoopbeleid van Groningen Seaports aangaande Social Return kiest Opdrachtgever ervoor binnen deze aanbesteding in plaats van een resultaatverplichting, een inspanningsverplichting bij Opdrachtnemer neer te leggen. Van Opdrachtnemer wordt verwacht dat zij een zichtbare inspanning doen (beschreven in een Plan van Aanpak) ten aanzien van de invulling van Social Return. Een inspanning die vanaf ingangsdatum contract, in samenspraak met het Coördinatiepunt Social Return van de Arbeidsmarktregio Groningen en Opdrachtnemer wordt vormgegeven en gemonitord.
EO	Alle	Maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI) In het kader van maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI) heeft Groningen Seaports een voorbeeldfunctie. Dit betekent dat bij de inkoop van producten, diensten en werken zoveel als mogelijk de effecten op mens, milieu en welvaart worden meegenomen. Social Return binnen arbeidsmarktregio Groningen Groningen Seaports heeft de ambitie om bij alle inkopen/ aanbestedingen, boven de drempel van € 200.000,- Social Return toe te passen. In deze aanbesteding kiest de Groningen Seaports ervoor om Social Return niet als eis op te nemen. Wel vraagt de opdrachtgever aan de winnende inschrijver om contact op te nemen met het Coördinatiepunt Social Return van de Arbeidsmarktregio Groningen. Dit contact is dan tussen de winnende inschrijver en het Coördinatiepunt Social Return Groningen om na te gaan of er een mogelijke bijdrage kan zijn vanuit de winnende inschrijver aan Social Return. Dit betreft dan een inspanningsverplichting.
EA	ICT	Voor deze opdracht is gekozen voor maatwerk. Denk daarbij aan het beschikbaar stellen van refurbished hardware aan minima of het samenwerken met bijvoorbeeld en/of Daardoor leggen wij voor Social Return geen resultaatverplichting maar een inspanningsverplichting bij Opdrachtnemer. Van Opdrachtnemer verwachten wij een aantoonbare inspanning om invulling te geven aan Social Return. Wij streven ernaar dat Opdrachtnemer 2% van de opdrachtwaarde voor Social Return inzet. In samenspraak met het Coördinatiepunt Social Return van de Arbeidsmarktregio Groningen wordt bepaald hoe hier invulling aan wordt gegeven

Alle	In de huidige arbeidsmarkt is het invullen van Social Return door middel van werknemers een grote uitdaging. Groningen Seaports probeert Opdrachtnemers dan ook steeds meer uit te dagen om Social Return op een andere manier in te vullen: bijvoorbeeld door het maken van Social Impact en het samenwerken met de Sociale ondernemingen die onze regio kent. In deze aanbesteding streven we naar een samenwerking met het onderwijs. Om goed inzetbaar te worden en te blijven op de arbeidsmarkt, is het belangrijk dat mensen zich (blijven) ontwikkelen. Dat is nog niet voor iedereen vanzelfsprekend. In deze aanbesteding zien wij mogelijkheden in samenwerking met een Regionaal Opleidingscentrum om een voorschakeltraject op te zetten voor een opleiding tot Beschrijf SMART in een Plan van Aanpak (PvA) op welke manier u als potentiële Opdrachtnemer mogelijkheden ziet in de samenwerking met het opleidingsinstituut en haar leerlingen. Wat zou uw inzet kunnen zijn en hoeveel ruimte ziet u om leerlingen een plek te bieden en te begeleiden. Daarbij zien we graag welke waarde u hieraan koppelt via de bouwblokken en de maatwerk activiteiten uit Uitvoering Social Return 3.0 (zie bijlage). Het PvA dient geheel anoniem zonder namen, bedrijfslogo's of andere herkenbaarheidsonderdelen te worden aangeleverd als één document en mag, maximaal 1 pagina in A4- formaat bevatten (minimale lettergrootte Arial 10pnt). Onder SMART verstaat de aanbestedende dienst het navolgende: • Specifiek: de mate waarin het betreffende onderwerp eenduidig door de Inschrijver is omschreven; • Meetbaar: de mate waarin aantoonbaar kan worden aangegeven dat met de geboden oplossing wat is beoogd is kan worden bereikt; • Acceptabel: de mate de geboden oplossing aantoonbaar voldoet aan de gestelde eisen; • Realistisch: de mate waarin kan worden aangetoond dat de geboden oplossing haalbaar is; • Tijdsgebonden: de mate waarin de geboden oplossing aantoonbaar binnen de gegeven tijd kan worden gerealiseerd
HRM	Opdrachtgever hecht waarde aan maatschappelijk verantwoord ondernemen en Social Return is onderdeel van het duurzame inkoopbeleid. In dat kader dient er aandacht te zijn voor onderstaande vier speerpunten. Daarom vraagt Opdrachtgever op basis van geraamde opdrachtwaarde een vernieuwende en verrassende manier inhoud te geven aan onderstaande speerpunten als aanvulling op en buiten de eigen corebusiness van Opdrachtnemer om. De vier speerpunten zijn: • Arbeidsparticipatie • Arbeidsontwikkeling • Maatschappelijke activiteiten • Sociale inkoop Opdrachtgever vraagt van Opdrachtnemer(s) in een concept aan te geven hoe zij de genoemde speerpunten inhoud kunnen geven. Dit concept (maximaal 1 pagina A4) zal na gunning in samenwerking met de gekoppelde accountmanager uitgewerkt worden in een Plan van Aanpak (PvA), welke periodiek geüpdatet en bijgewerkt zal worden. In dit PvA

		staat wat Opdrachtnemer gaat doen om kandidaten stappen te laten maken richting het arbeidsfit maken en mogelijk werkplekken aanbiedt. Opdrachtnemer moet bij de uitvoering van de opdracht in ieder geval ..% van de opdrachtwaarde exclusief BTW inzetten voor Social Return. Het Coördinatiepunt Social Return is binnen deze opdracht de afdeling die zorg draagt voor de coördinatie van de uitvoering van Social Return verplichtingen. Voor advies en ondersteuning met betrekking tot de Social Return afspraken kunt u contact opnemen met Coördinatiepunt Social Return, per email: socialreturn@ groningen.nl
	Openbare ruimte	Opdrachtnemer dient bij de uitvoering van de opdracht een vast bedrag van € xxxxxx/...% van de opdrachtwaarde exclusief BTW in te zetten voor Social Return conform het bepaalde in deel ... van het bestek. Dit bedrag/percentage dient te zijn aangegeven op het bij inschrijving in te dienen inschrijvingsbiljet. De inschrijver dient aan te geven hoe hij meerwaarde biedt op de minimum Social Return opgave zoals omschreven in paragraaf Deze meerwaarde dient bij voorkeur gericht te zijn op 'Social Impact' en 'Social Return' Dit kwaliteitscriterium dient omschreven te worden in een Plan van Aanpak (PvA) conform de onderstaande eisen. Eisen aan het PvA: -De Inschrijving dient te zijn voorzien van een Plan van Aanpak specifiek geschreven voor dit project. -Het Plan van Aanpak dient Opdrachtgever inzage te geven in de wijze waarop de Inschrijver invulling gaat geven aan de bovengenoemde kwaliteitscriteria. -De in het Plan van Aanpak aangeboden meerwaarde maakt onderdeel uit van de overeenkomst en zal door de inschrijver uitgevoerd dienen te worden voor de aangeboden inschrijfsom. -Het Plan van Aanpak (PvA) dient geheel anoniem zonder namen, bedrijfslogo's of andere herkenbaarheidsonderdelen te worden aangeleverd als één document en mag, maximaal 3 pagina's in A4-formaat bevatten (minimale lettergrootte Arial 10pnt). Deze pagina's zijn exclusief eventuele tekeningen, bijlagen en eventueel voorblad en/of inhoudsopgave. Er kan maximaal 1 bijlagen/tekeningen in maximaal A3 formaat toegevoegd worden. Deze bijlage/tekening dient zo min mogelijk tekst te bevatten en is uitsluitend ter ondersteuning van het Plan van Aanpak. -Het Plan van Aanpak dient dan ook zelfstandig (zonder bijlagen) beoordeeld te kunnen worden. Beoordeling van het Plan van Aanpak: De kwaliteit die de inschrijver levert in zijn Plan van Aanpak wordt oordeeld door de beoordelingscommissie beloond door middel van het toekennen van punten aan de kwaliteitscriteria volgens de onderstaande werkwijze. Een belangrijk toetsingscriterium bij de beoordeling is de mate van SMART omschreven maatregelen. Onder SMART verstaat de aanbestedende dienst het navolgende: • Specifiek: de mate waarin het betreffende onderwerp eenduidig door de Inschrijver is omschreven;

	• Meetbaar: de mate waarin aantoonbaar kan worden aangegeven dat met de geboden oplossing wat is beoogd is kan worden bereikt; • Acceptabel: de mate de geboden oplossing aantoonbaar voldoet aan de gestelde eisen; • Realistisch: de mate waarin kan worden aangetoond dat de geboden oplossing haalbaar is; • Tijdsgebonden: de mate waarin de geboden oplossing aantoonbaar binnen de gegeven tijd kan worden gerealiseerd. Stap 1: Ieder individueel lid van de beoordelingscommissie beoordeelt de kwaliteitscriteria volgens de in onderstaande tabel gedefinieerde beoordelingskaders. Stap 2: Alle leden van de beoordelingscommissie komen plenair in vergadering bijeen en nemen eerst kennis van elkaars individuele beoordeling. Argumenten en tegenargumenten worden met elkaar besproken. Het doel van deze bijeenkomst is om in consensus te komen tot de definitieve (eind-) beoordeling van de kwaliteitscriteria. In principe is dit niet het rekenkundig gemiddelde van de individuele beoordelingen. Is dit wel het geval dan berust dit op toeval. Stap 3: Tenslotte bepaalt de commissie de toe te kennen bonuspunten per kwaliteitscriterium
--	--

6 Contactpersonen Social Return

Groningen Seaports – Luurt Glas l.glas@groningen-seaports.com

Arbeidsmarktregio Groningen – Lieselot Zijp lieselot.zijp@groningen.nl

Zie voor meer informatie <https://www.werkinzicht.nl/> en <https://www.socialreturnmonitor.nl/>